

poslanci svojim nalogam posvečujejo največjo pozornost in da v očigled nenaklonjenosti vladnih in drugih krogov svoje naloge s podvojeno vestnostjo izvršujejo.

Med prve naloge vsacega poslanca spada pač ta, da se zanima za vsako stvar njegovega okraja, da pouči o dotični stvari navadno slabo poučenega in na poročila in informacije spodnjih instanc zanaščega se ministra oziroma referenta ter ga pridobi za to, da reši dotično stvar v našem smislu. Te naloge slovenski poslanci niso vselej z jednako odločnostjo izvrševali, znan nam je na primer slučaj, da je dobil neki slovenski poslanec važno vlogo s prošnjo, naj jo izroči ministerstvu in naj gospodom pri vladi razloži, kar je bilo v dotični prošnji pisano mej vrstami. Dasi je šlo za jako važno stvar in bi bil osebinska intervencija gotovo kaj pomagala, je poslanec rečeno vlogo s pošto poslal na Dunaj in poslednica tega je bila, da vloga ni imela nič uspeha.

Tako se je postopalo tudi pri drugih prilikah. Res je sicer, da so slovenski poslanci čestokrat tudi osebno intervenirali v ministerstvih in kako stvar priporočali, ali v obče se še to ni doseglo, da bi se bil klub o vsaki stvari poprej domenil, n. pr. o imenovanjih, in potem kot klub v imenu vseh slovenskih poslancev interveniral pri vladi, ampak slej kakor prej je imel navadno vsak poslanec pri kakem razpisu svojega posebnega kandidata in je delal zanj ter podiral, kar je bil morda pred njim sezidal drug poslanec.

Tacih rečij in sicer jako zanimivih bi mogli nekatere povedati. Naj zadošča to namigavanje, katero smo si dovolili samo zategatelj, da bode umevno, zakaj po naših mislih niso slabih razmer v obmejnih slovenskih pokrajinah krivi jedino in izključno le vladni krogi, ampak deloma čeprav le v znatno manjši meri tudi slovenska državnozborna delegacija.

Politični pregled.

Državni zbor. — V ponedeljek dne 26. t. m. se je sešel državni zbor. Prvo sejo poslanske zbornice je otvoril arhimandrit Zurkan, kateri je takoj odredil volitev predsedništva. Predsednikom je bil izvoljen dr. Fuchs, prvim podpredsednikom dr. Ferjančič, drugim podpredsednikom Lupul. Fuchs je imel lep spominski govor na cesarico, na kar se je sklenilo, naj predsedništvo sporoči cesarju izraz sožalja poslanske zbornice.

Položaj v parlamentu. Vprašanje vseh vprašanj je: ali bodo nemške stranke tudi v novem zasedanju tirale obstrukcije, ali jo bodo vsaj pri razpravi o pogodbenih predlogah opustili. Nemci niso jedini. Vlada bi rada imela, da opuste obstrukcijo in da omogočijo votiranje pogodbenega provizorija. Vzlic temu, da je večina nemških strank za to, naj se opusti obstrukcija se to najbrž ne zgodi, ker so proti temu nemški nacijonanci. V tem slučaju bi zasedanje seveda jako malo časa trajalo.

Trgovinski minister dr. Bärnreither. Stališče tega zaupnika nemškoliberalnih veleposestnikov v ministerstvu je jako omajano. Njegova lastna glasila naznanjajo, da hoče Bärnreither odstopiti, ako bi bila vlada primorana. uveljaviti

nagodbo izvenparlamentarnim potom. Zajedno z Bärnreitherjem hoče baje odstopiti tudi železniški minister Wittek.

Goriški dež. zbor. — Samo tri seje je imel goriški deželni zbor. Prvih dveh so se udeležili tudi slovenski poslanci, tretje pa ne in je bila sklepčna samo vsled tega, ker se je udeležil ekselence knezonadškot goriški. V prvi seji je imel dež. glavar grof Franc Coronini spominski govor na umrlo cesarico. Govoril je italijanski in le nekaj slovenskih besed vpletel v svoj govor. V drugi seji je bila sprejeta udnostna izjava cesarju povodom njegove vladarske petdesetletnice. Med slovenskimi in laškimi poslanci je prišlo pred sejo do navskrižja radi adrese. Skoro bi se bilo zgodilo, da bi bil samo glavar imel govor na cesarja, adresa pa bi se bila sploh opustila, a v zadnjem trenutku se je vender dosegel kompromis. V tretji seji je bil sprejet zakon o oprostitvi osebne dohodarine od deželnih naklad in so bili voljeni zastopniki dežele v raznih davčnih komisijah. Lahko so v tej seji interpelirali vlado radi abstinence slovenskih poslancev, radi sekvestracije jednega dela dohodkov mesta Gorice za vzdrževanje mestne slov. šole in radi izgredov proti Italijanom na Goriškem.

Slovenci in vlada. — Vodstvo kranjske katoliške narodne stranke je v sporazumu s katoliško-narodnimi poslanci izreklo, da sedanji položaj nujno zahteva, naj slovenska delegacija izstopi iz vladne večine in si pridobi s tem faktično svobodo, naj bo na vse strani neodvisna in naj svoje delovanje ureja strogo po svojih načelih, naj v vprašanjih narodne ravnopravnosti postopa vzajemno z drugimi slovanskimi strankami in naj glasuje proti pogodbenim predlogom. Stranka je ta svoj sklep motivirala s tem, da je bil k posvetovanjem z ministerskim predsednikom povabljen namesto načelnika Slov. kršč. narodne stranke Povšeta dr. Ferjančič, da desnica slovenske delegacije prezira in da zahtevajo ljudske koristi odklonitev nagodbe. Večina slovanske kršč. narodne zveze se ni postavila na to stališče, za katero so se izrekli tudi tržaški Slovenci, temveč se je začela pogajati z vlado in z desnico glede pogojev pod katerimi bi mogla vztrajati na strani vlade. Razmere so take, da bi cela zveza na noben način ne bila šla iz desnice, pač je bilo pa mogoče, da se zveza razcepi, kar bi bilo zelo obžalovati.

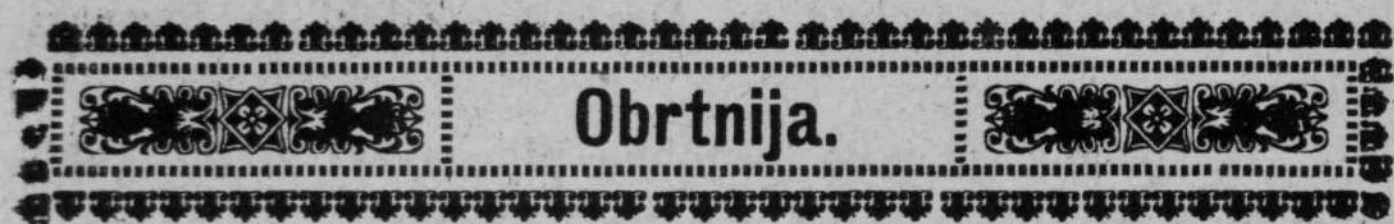
Mirovna pogajanja mej Špansko in Združenimi državami — se začne prihodnji teden. Tekla bodo počasi, zlasti ker bo težko doseči porazumljenja radi Filipin, vsled česar se splošno sodi, da bodo morale posredovati druge države.

Francija. — Nesrečna Dreyfussova afera vznemirja Francijo čedalje bolj in bržčas se zgode še velike reči, predno jej bo konec. Nekaj guilega je gotovo v tej stvari, to svedoči sklep ministerstva, da je začetni revizijo Dreyfussove pravde. Ta sklep je bil storjen po dolgi in hudih borbah in neposredno pod utisom samomora falsifikatorja Henryja in izpovedij zloglasnega Esterhazyja, kateri je razkril, da je tudi bordereau ki je bil glavni dokaz proti Dreyfussu — podvržen ter da se nekidruge pismeni dokaz niti ne nanaša na Dreyfussa. Generalnemu štabu — pri katerem mora vladeti velika korupcija — naklonjeni elementi so poskušali z največjimi grožnjami preprečiti revizijo, toda ni se jim posrečilo. Revizija se bo vršila in pojasni to žalostno zadevo.

Hrvatska. — Madžaronstvo izumlja vedno novih sredstev, da prisili Hrvate, učiti se madjarskega jezika. Hrvatje imajo sicer svojo univerzo, nimajo pa medicinske fakultete. Sedaj je ogerska vlada porazumno o hrvatskim banom izdala naredbo, po kateri prenehajo s 1. januarjem 1899 zadobljene pravice zdravniške prakse na Ogorskem in Hrvatskem, za vse one, ki bodo od tega časa naprej promovirani za doktorje zdravilstva na avstrijskih vseučiliščih. Hrvatski medicinci so vsled tega prisiljeni, obiskovati madjarska vseučilišča, za kar treba znati madjarski, sicer ne morejo študirati.

Kreta. — Rusija, Angleška, Francija in Italija so se končno neposredno vsled zadnje muhamedanske revolte v Kan-diji, odločile na energične korake za rešitev kretskega vprašanja. Turška vlada je doslej to rešitev zavlačevala z vsakovrstnimi sredstvi. Sedaj pa so se vse imenovane velesile zjedini-le na pozitiven predlog, s katerim stopijo pred turškega sultana. Zajedno s tem predlogom za rešitev kretskega vprašanja pošljejo te velesile sultanu tudi ultimatum. Ako bi se sultan ne udal ali če bi zopet poskušal zavlačevati vso stvar po starodavni turški navadi, potem pošljejo imenovane velesile svoja brodovja pred Carigrad in bodo sultana z orožjem prisilile, da se ukloni njih zahtevi.

Na zgornjem Nilu — Na troške Egipta in s pomočjo egiptске vojske so Angleži zopet zasedli Sudan in razgnali zadnje Mahdijevce. Sudan je zopet del Egipta toda kaže se, da velike žrtve ne bodo nič pomagale, da se je bitka pri Omdurmanu zaman bila. Francozi so namreč z druge strani zasedli Fošado, a s tem je Sudan izgubil za Egipt in specijelno za Angleže vso vrednost. Radi Fošade je nastal mej Francijo in mej Angleško oster konflikt.

Obrtnija.

Trgovska in obrtnijska zbornica v Ljubljani.

(Dalje.)

Ker se danes ni namerjavalo pletenje dalje razširiti, kakor na obe tvarini „slamo“ in „ličje“, se smetorej s tem pouk kot končan smatrati, če se ne bode izvzela že omenjena občina Dolsko zaradi zaostalega 14 dnevnega učnega tečaja.

Učitelj pletenja slame je sestavil zbirko vzorcev onih pletilnih vrst, ki so se v letošnjem in lanskem letu od obiskovalk izgotovile, le s tem razločkom, da se je letos zaradi večje razvidnosti rabilo več barv, le pri pouku se je zaradi jednostavnosti rabila enobarvna roba.

Ko bode zbirka gotova, je bode učitelj v pregled poslal in jo, če se ne bode drugače ukrenilo, izročil tvrdki „P. Ladstätter & sinovi c. kr. dvorni založniki“ na Dunaju, da se bode morda v jubilejski razstavi razstavila.

Pri pripravljanju pletilne slame oziroma v slamoreji se doslej pri prebivalstvu ni mogla vzbuditi ona vnema, kakor v pletenji in kakor bi bila i za popolni razvoj te industrije i za osvoboditev od inozemstva neobhodno potrebna. Sicer se je lansko leto v tem oziru z jako dobrim uspehom v Kamniškem okraju poskušalo. Dobljena množina pletilne slame je bila pa v razmerji z dejansko potrebščino veliko premajhna. Kakor pa zdaj vse kaže, se bode zlasti vsled zadnjega premovanja dne 15. junija 1898 v Domžalah tudi v slamoreji vse na boljše obrnilo, da se bode lahko s popolnim zaupanjem za bodočnost pričakoval vspešen razvoj te industrije.

2. O premovanji: Vsled dopisa c. kr. deželne vlade z dne 16. maja 1898, št. 7092, s katerim se je trgovski in obrtniški zbornici naznanilo, da je visoko

c. kr. poljedelsko ministerstvo z ukazom z dne 6. maja 1898, št. 9569 kot državno podporo za premije poljedelcem, ki potrebujejo dobro pletilno slamo, dovolilo znesek 290 gld., se je zbornični tajnik, potem ko je tudi kranjski deželni odbor dovolil ednak znesek, domenil z gospodom c. kr. okrajnim glavarjem Gotfrid Friedrich-om v Kamniku iz z zvedenci razsojevalci tovarnarjema za slamnike Krizat Ladstätter-jem in Andrej Maček-om v Domžalah ter pletilnim učiteljem Matija Oberwalder-jem, da naj se premovanje vrši 15. junija 1898 ob 1/2 11 dopoldne v občinski pisarni v Domžalah.

Zvedenci razsojevalci Ladstätter, Maček in Oberwalder so jeli pletilno slamo že ob osmih zjutraj preso-jati, kar je trpelo do opoldne. Mej tem časom in sicer ob 1/2 11 uri se je konstitovala komisija in je na predlog porečevalca izvolila predsednikom gosp. c. kr. okrajnega glavarja Kamniškega. Komisija se je zjedini-la v tem, da se pri razdelitvi premij ni ozirati samo na kakovost, temveč tudi na množino pletilne slame. Po približnem izračunanji je 60 premovancev skupaj okrog 2200 kilogramov dobre pletilne slame pripravilo.

Premovanci so iz občin Ihan, Dol, (Videm), Domžale (Št. Pavel), Loka pri Mengšu, Suhadole, Nasoviče, Vodice, Radomlje, Rafolče, Šmarca, Mengiš, Tunjice, Blagovica, Krtina, Moravče in Spodnje Koseze kamniškega političnega okraja, iz Podgorice ljubljanskega političnega okraja in iz Cerkelj kranjskega političnega okraja.

Pred razdelitvijo premij je predsednik komisije s primernimi in stvarnimi besedami nagovoril one, za katere so bile premije namenjene. Premije so znašale 4, 5, 6, 12, 18, 20, 24 in 30 kron in je dobilo vseh 60 premovancev 730 kron ali 365 gld. av. v. Premovanci so se zahvalili za dobljene premije in so obljubili, da se bodo za naprej še bolj potrudili, da bodo pripravili več dobre pletilne slame.

Ker je dobil poročevalec pri c. kr. deželni vladi 200 gld. državne podpore in pri deželnem odboru 200 gld. deželne podpore, torej skupaj 400 gld. je ostalo 35 gld. neporabljenih. Od tega zneska odpade 17 gld. 50 kr. na državno in ednak znesek na deželno podporo. Ta prihranek naj bi se porabil kot prispevek za premovanje pletilne slame v decembru 1898 ali januariju 1899, ker je po dosedanjih poizvedbah število onih oseb, ki se pečajo s pridelovanjem pletilne slame, mnogo večje, kot leta 1897 in je torej pričakovati, da ne bo veliko več dobre slame pridelalo. — Poročilo se je vzelo z dovoljstvom na znanje.

Kako pespešujejo posojilnice moralo in ne-moralo?

Ko se je v nekem kraju posojilnica snovala, izrazil se je odličen slovenski domoljub, da bode posojilnica